

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оркестрове диригування

Освітня програма Музичне мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «28» серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Організація навчання курсу
5. Система оцінювання курсу
6. Політика курсу
7. Рекомендовані твори
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Оркестрове диригування
Викладач (-і)	Єднак С.Б., Вакалюк П.В., Коломієць Т.О.
Контактний телефон викладача	0667029892
E-mail викладача	zam_art@ukr.net
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	90 годин 3 кредити ЕКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	Не передбачено дистанційного навчання
Консультації	Кожна п'ятниця з 10.00 до 14.00 год.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна „*Оркестрове диригування*” є однією з профільюючих в системі навчання вищого музично-мистецького закладу і відноситься до комплексу дисциплін професійно-практичної підготовки. Вона відповідає фаховому зацікавленню студента, вибору ним сфери подальшої професійної діяльності, до якої природним чином схиляє його попередня ланка навчання (школа, училище, коледж), а також природне музичне обдаровання.

Опанування спеціальності, котру студент всебічно і поетапно вдосконалює під час навчання у вузі, визначає майбутню фахову реалізацію випускника вищого навчального закладу. Воно допомагає йому здійснити свій особистий внесок у розвиток вітчизняної музичної культури і брати активну участь в духовному житті оточуючого соціуму. Саме ці аспекти навчальної дисципліни „*оркестрове диригування*” є головуючими і першочерговими у плані виховання сучасного українського студентства – як повсякчас затребуваного і повноцінно реалізованого в духовній і культурній сфері суспільства.

3. Мета та цілі курсу

Підготовка висококваліфікованих і багатопрофільних фахівців у їх майбутній самостійній діяльності – в якості диригентів оркестру, педагогів. Таке спрямування дисципліни обґрунтовується передбаченим навчальним планом здобуттям випускниками освітньо-кваліфікаційного рівня „Викладач”, „Артист оркестру, ансамблю”, «Диригент духового оркестру».

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

✓ **Знати:**

- стильові особливості виконання творів різних епох, національних шкіл і художніх течій;
- методи поетапного вивчення музичного твору;
- засоби художнього втілення композиторського задуму;
- значення інструктивного матеріалу в процесі формування диригента;
- основи техніки диригування;
- специфіка засобів фразування та агогіки;
- основні диригентські схеми.

✓ **Вміти:**

- читати та аналізувати оркестрові партитури;

- володіти зрозумілою для зорового сприйняття технікою показу вступів;
- грамотно підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
- вести колектив у напрямі досягнення художнього задуму композитора;
- володіти навиками самоконтролю художньої доцільності кожного руху;
- здійснювати структурний і тонально-гармонічний аналіз виконуваного твору;
- володіти навичками самостійної роботи, активізацію самоконтролю;
- усвідомлювати естетичну сторону діяльності диригента;
- диригувати оркестром.

4. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
індивідуальні заняття	79
самостійна робота	

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5-8	(музичне мистецтво)	3-4	Вибірковий

Тематика курсу

Річний план-мінімум

3 курс

1. Постановка
2. Основні диригентські рухи, попередні вправи
3. Схеми тактування
4. Початковий ауфтакт
5. Міждольний ауфтакт
6. Динаміка
7. Ритмізована віддача
8. Акомпанімент

4 курс

1. Фермата
2. Імітаційний жест
3. Виразні рухи
4. Репетиція
5. Концерт

5. Система оцінювання курсу

Навчальний семестр	Контрольний захід (семінар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, огляд тощо)	Теми, що вносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
6	Семестровий залік	Т№8	100
8	Екзамен	Т№5	100

Шкала оцінювання успішності

університетська	національна	шкала ЄКТС
-----------------	-------------	------------

90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

6. Політика курсу

Вимоги до майбутнього диригента – щонайширшого діапазону і спектру. З-поміж них першочерговими є: феноменальна зібраність і блискавична психологічна реакція; фізична витривалість та психоемоційна витримка; досконалий технічно-віртуозний рівень виконання; високорозвинена мануальна техніка; широке знання світової оркестрової літератури тощо. Переважна більшість складових компонентів загального образу диригента в різний спосіб проектується і по-своєму гартується в класі. Проте, окремі з них потребують спеціальної уваги.

Подеколи практичною необхідністю для оркестранта стають навик гри на інструменті, чого нерідко вимагають конкретна симфонічна партитура і художній задум композитора.

Однією із форм роботи в класі може виступати ознайомлення студента з партіями, які містять оркестрові труднощі. Нотні збірники такого спеціального призначення існують в достатній кількості і чекають свого опрацювання. До них варто принагідно звертатися, вибираючи з них доступні для молодого диригента приклади, на яких він випробовуватиме свій технічний рівень.

7. Рекомендовані твори

№ з/п	Автор	Назва	
1	М.Вербицький	«Державний Гімн України»	
2	М.Лисенко	«Боже, Великий, Єдиний»	
3	А.Антонюк	Марш «Слава Україні»	
4	М.Гайворонський	«Коли ми вмирали»	
5	Б.Сапелюк	Марш «Калина пам'яті»	
6	Б.Гриньовський	«Гуцульський марш»	
7	Д.Шостакович	Симфонія №1 (1ч)	
8	Дж. Верді	Увертюра до оп. «Сила долі»	
9	Г.Гендель	Токата g-moll	
10	А.Хачатурян	«Танок з шаблями»	

11	М.Мусоргський	Симф. Фантазія «Ніч на лисій горі»	
12	Л.Ван Бетховен	Симфонії №1,5,7	
13	А.Дворжак	Слов'янські танці №1-8	
14	С.Прокоф'єв	Музика з балету «Ромео і Джульєтта»	
15	Л.Ван Бетховен	Увертюра до балету «Творіння ПроПрометея »	
16	П.І.Чайковський	«Урочистий марш»	
17	П.І.Чайковський	Урочиста увертюра «1812 рік»	
18	С.Рахманінов	Симфонія №2 Фінал	
19	Р.Планкет	Увертюра до оп. «Корневільські дзвони»	
20	Л.Колодуб	«Українська карпатська рапсодія» №1	
21	Т.Альбіноні	«Адажіо»	
22	А.Бабасв	«Концертна рапсодія»	
23	В.А.Моцарт	Увертюра до оп. «Дон Жуан»	
24	Б.Гриньовський	«Журлива трембіта»	

8. Рекомендована література

№ з/п	Автор (автори)	Назва	Видавництво, рік	К-сть екз.
Основна література				
1.	М. Колеса	«Основи техніки диригування»	Музична Україна 1973р.	
2.	М.Канерштейн	«Вопросы дирижирования»	«Музыка» 1972р.	
3.	Н. Малько	«Основи тнхніки диригування»	«Музыка» 1975р.	
4.	Б. Хайкін	«Беседы о дирижерском ремесле»	«Москва» 1974р.	
5.	В.Фуртвенглер	«Исполнительское искусство»	«Музыка» 1966р.	
6.	А. Тосканіні	«Исполнительское искусство»	«Музыка» 1971р.	
7.	Л.Гінзбург	«Избранное»	«Советский композитор» 1981р.	
8.	І.Мусін	«Техника дирижирования»	«Музыка» 1967р.	
9.	М.Чулакі	«Инструменты симф. Оркестра»	«Музыка» 1972р.	
10.	М.Агафонніков	«Симфонічна партитура»	«Музыка» 1981р.	
11.	Г.Галь	«Руководство к чтению партитур»	1930р.	
12.	Г.Грігор'єв	«Робота диригента з духовим оркестром»	Київ 2004р.	
13.	Д.Блюм	«Краткий курс инструментоведения»	Музгиз 1947р.	

Додаткова література

1.	К. Кондрашин	«Рассказы о музыкальной жизни»	«Москва» 1989р.	
2.	В. Фомин	«Оркестр Мравинского»	«Музыка» 1976р.	
3.	Г. Рождественский	«Дирижерская аппликатура»	«Музыка» 1974р.	
4.	Б. Тилес	«Дирижер в оперном театре»	«Ленинград» 1974р.	
5.	К. Кондрашин	«О дирижерском искусстве»	«Сов.композитор» 1970р.	
6.	Я.Горбаль	«Посібник для ВОС»	Львів 1997р.	

Викладач _____ /Єднак С.Б. /